

викладачем з даної дисципліни з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних ним за час вивчення і засвоєння їх в конкретних виробничих умовах.

Безперечно, що провідну роль в організації самостійної роботи студентів відіграють інформаційні технології, бо саме вони відкривають студентам доступ до самоосвіти, нетрадиційного накопичення знань через джерела інформаційно-комунікаційних технологій, розширюють можливості для творчості, неординарного підходу у вирішенні виробничих ситуацій, це не просто засоби навчання, а й якісно нові технології в підготовці конкурентоспроможних фахівців, в переході від початкового до вищого рівнів самостійності.

Список використаних джерел

1. Буряк, В. Керування самостійною роботою студентів: Вища школа, 2001. № 4-5. С. 48-52.
2. Ефективність навчання студентів: навч. посібник / В.І. Євдокимов та ін.; за заг. ред. В.І. Євдокимова. ХДПУ ім. Г.С. Сковороди, 2004. 140 с.
3. Зінов В.Г. Керування інтелектуальною особистістю: навч. Посібник. М.: Справа, 2003. 284 с.
4. Луценко В.В. Експериментальне дослідження ефективності самостійних робіт в умовах вибору. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи : Зб. наук. праць. Х. : ХДПУ, 2000. Вип. 13. С. 84-93.

Книш Олена
к.філол.н., асистент кафедри професійної освіти
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ МОБІЛЬНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

На відміну від викладача вишу, пристосованого до класичної системи освіти, студент, народжений у цифрову епоху, зорієнтований на роботу із технологіями XXI століття. Навчальна мотивація такого студента різко знижується, адже він постійно ставить перед собою одразу декілька завдань і не бажає витратити час на занятті, на якому муситиме зосереджувати увагу лише на роботі лектора і не обов'язково буде забезпечений постійним зворотним зв'язком. Вимоги до викладача у таких умовах значно зростає, адже, отримавши необмежений доступ до інформаційних ресурсів, студент вже не вбачає у лекторі єдине джерело

інформації, навіть навпаки, готовий дискутувати і ділитися власним досвідом. Такий студент уже володіє окремими технологіями і навчається передовсім на основі емпіричного досвіду.

Неможливо також заперечувати все більшу роль різноманітних гаджетів у житті молодшої людини у цифрову епоху. Сьогодні студент буквально «прив'язаний» до мобільного телефону чи планшета, постійно перебуває «онлайн» та налагоджує величезну мережу соціальних контактів саме за допомогою мобільних ресурсів. Водночас, постійне застосування мультимедійних технологій у приватному спілкуванні робить студента відкритим до застосування цих технологій в освітній діяльності. Тому ігнорування невичерпного потенціалу технологій мобільного навчання у вищій школі лише зумовить поглиблення прогалини між освітою та професійною діяльністю майбутнього фахівця.

Мобільне навчання (Mobile learning) – це технології, що дозволяють організувати процес навчання за допомогою персональних пристроїв (ноутбук, кишеньковий комп'ютер або мобільний телефон) [3, с. 296]. Мобільне навчання передбачає використання мобільних технологій як окремо, так і паралельно з іншими інформаційно-комунікаційними технологіями, для організації освітнього процесу незалежно від місця і часу.

Незаперечне значення технологій мобільного навчання розкрито у Рекомендаціях ЮНЕСКО щодо політики в сфері мобільної освіти [4]. З-поміж головних переваг технологій мобільного навчання А. Король та Т. Кравцова виокремлюють: можливість завдяки сучасним бездротовим технологіям (3G, WAP, GPRS, EDGE, Bluetooth, Wi-Fi) легко розповсюджувати навчальні матеріали між користувачами; індивідуалізацію навчання; наочність, забезпечену використанням інтерактивних ресурсів; взаємодію викладача зі студентами в режимі реального часу; можливість навчатися без прив'язки до певного місця, а в деяких випадках і часу проведення занять; а також економічну виправданість їхнього застосування, яке не потребує додаткового обладнання і відкриває доступ до практично не обмеженої кількості інформації [2, с. 272]. Та попри позитивне сприйняття технологій мобільного навчання, готовність викладачів щодо використання мобільних пристроїв у викладанні на сьогодні залишається на низькому рівні.

Сприймання сучасних технологій лише як модної новинки, що не здатна позитивно вплинути на ефективність навчання, частково зумовлене досить низьким рівнем спеціальних знань і навичок викладачів вищої школи, а також недостатньою ознайомленістю з психолого-педагогічними основами застосування технологій мобільного навчання. За таких умов необхідним є з'ясування головних мотивів застосування мобільних елементів навчання, особливостей їхньої ефективної взаємодії з іншими освітніми технологіями.

Надзвичайно вдалу спробу систематизувати інструменти мобільного навчання, поєднавши їх із реалізацією ключових освітніх компетентностей і таксономії Б. Блума, здійснив австралійський дослідник А. Каррінгтон, створивши візуальну модель так званого *педагогічного колеса* (*Padagogy Wheel* від *iPad*) [4]. Основні складові моделі А. Каррінгтона *Знання/Розуміння – Застосування – Аналіз – Оцінювання*

– *Творення* пов'язані з відповідними рівнями таксономії Б. Блума, а також інноваційною моделлю SAMR як сучасним способом оцінювання ступеня досягнення педагогічної мети, спрямованої на ефективне формування системи освітніх компетентностей.

Відповідно до цієї моделі, на рівні **запам'ятовування** додатки сприяють розвитку вмінь визначати терміни і факти, знаходити і запам'ятовувати інформацію (наприклад, Google, Google Docs, Twitter, Adobe Reader, My Bookmarks та ін.); на рівні **розуміння** додатки та сервіси дають можливість краще зрозуміти досліджувані ідеї або концепції, їх мета не вибір правильної відповіді, а надання більш ефективного формату для узагальнення понять (наприклад, Google Translate, Slideshare, Debate Assistant, Coursera та ін.); на рівні **застосування** додатки, сфокусовані на вмінні застосовувати вивчене в незнайомих умовах, надають можливість продемонструвати навички у використанні вивчених методів і процедур (наприклад, Adobe Illustrator, Google Keep, Flashcards Machine, Quiz Make та ін.); на рівні **аналізу** додатки повинні сприяти розвитку умінь відрізняти важливе від несуттєвого, виділяти частини, визначати взаємозв'язок і структуру змісту (наприклад, Grapher, Mind Vector, The Brain, Simple Mind, Google Sheets та ін.); на рівні **оцінювання** додатки розвивають уміння оцінити інформацію або методи, ґрунтуючись на критеріях, встановлених самостійно або взятих із зовнішніх джерел (наприклад, Moodle Mobile, Facebook, Group Board, Teacher Grade, YouTube та ін.); на найвищому **творчому** рівні додатки дають можливість генерувати ідеї, розробляти плани і створювати продукти (наприклад, Book Creator, Geo Blogger, YouTube Creator, Video Shop, Pic Collage, Walk Band та ін.).

Запропонована модель передусім дозволяє викладачу усвідомити, що під час вибору тих чи інших додатків головний акцент необхідно зберігати на їхній доцільності з дидактичного погляду. Лише за таких умов застосування технологій мобільного навчання буде найбільш ефективним.

Список використаних джерел

1. Биков, В. Ю. Мобільний простір і мобільно орієнтоване середовище інтернет-користувача: особливості модельного подання та освітнього застосування. *Інформаційні технології в освіті*. 2013. 17 . С.9-37. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/itvo_2013_17_3.pdf.
2. Король, А. В., Кравцова, Т. А., Муравйова, О. М. Перспективи використання мобільного навчання у ВНЗ України з європейським рівнем викладання. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. Харків: ХДУХТ. 2016. 1 (23). С.271-280.
3. Ращевська, Н. В., Ткачук, В. В. Технології мобільного навчання. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2015. 1 (35). С. 295–301.
4. Рекомендації ЮНЕСКО щодо політики в сфері мобільної освіти. URL: <http://iite.unesco.org/pics/publications/ru/files/3214738.pdf>.
5. Carrington, A. The Padagogy Wheel V4.1. URL: https://designingoutcomes.com/assets/PadWheelV4/PadWheel_Poster_V4.pdf.